

Bijlage 7: Externe veiligheid

BRANDWEER **TWENTE**

Postbus 383, 7500 AJ Enschede

Gemeente Noaberkracht
t.a.v. de heer S. Kok
Postbus 21
7590 AA Denekamp~~adres~~
Spanseind 20 Enschede~~postadres~~
Postbus 383
7500 AJ Enschede~~telefoon~~
088 256 7000~~Website~~
brandweertwente.nl

Uw kenmerk 20240909
Ons kenmerk Z2024-003562 / D2024-032258
Bijlage(n) 1
Onderwerp Advies omgevingsplan Grotestraat 4 Rossum

Datum 13 november 2024
Behandeld door M. Vastert
Telefoon 088 256 7000
E-mail m.vastert@brandweertwente.nl

Geachte heer Kok,

Op 11 november 2024 heeft u Veiligheidsregio Twente gevraagd om advies uit te brengen op het omgevingsplan 'Grotestraat 4' in Rossum.

Waar hebben wij naar gekeken

Het voornemen is om een deel van het perceel Grotestraat 4 te herontwikkelen voor woningbouw. Aan de Grotestraat 4 in Rossum bevindt zich café partycentrum Hutten. Vanwege langdurige leegstand van de feestzaal, is het voornemen om deze te slopen. Het café blijft in kleinere vorm bestaan. Het plan voorziet in de realisatie van 14 grondgebonden woningen. De woningen komen binnen het explosieaandachtsgebied van een LPG-tankstation te liggen. Ons advies treft u hierbij aan.

Advies

Op basis van de huidige plannen voor de ontwikkeling van de woningen op het terrein Grotestraat 4 in Rossum, adviseren wij u als volgt:

- Borg dat het plan voldoet aan de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid van Brandweer Nederland (2019).
- Borg dat de aanwezigen geïnformeerd worden over de mogelijke risico's en de mogelijke handelingsperspectieven.

Ook adviseren wij u om randvoorwaarden van ruimtelijke ontwikkelingen binnen aandachtsgebieden en het al dan niet aanwijzen van voorschriftgebieden voor uw gemeente vast te leggen.

Tot slot adviseren wij u de bluswatervoorziening nabij het LPG-tankstation te realiseren, zodat een effectieve incidentbestrijding beter wordt gefaciliteerd.

Detailinformatie van dit advies is in de bijlage van deze brief opgenomen.

DAADKRACHTIG DESKUNDIG BEHULPZAAM

Brandweer Twente is onderdeel van Veiligheidsregio Twente

vervolgblad 1

Hoe nu verder

Graag ontvangen wij van u een reactie op welke wijze ons advies wordt geborgd.

Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht bij het team Advies van Brandweer Twente. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Met vriendelijke groet,

M.N. (Matthijs) Ankoné
Teamleider Advies

Bijlage: Detailinformatie advies 'Omgevingsplan Grotestraat 4 Rossum'

BIJLAGE: Detailinformatie advies 'Omgevingsplan Grotestraat 4, Rossum'**Wettelijk kader**

Wij hebben de aanvraag beoordeeld op de relevante onderdelen van de Wet veiligheidsregio's, het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL), het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL).

Documenten

Voor het opstellen van het advies is gebruik gemaakt van de volgende ontvangen documenten:

- Omgevingsveiligheid en risicoanalyse, bijlage bij Grotestraat 4 Rossum.
- 20240909 Hutten A3, Bijlage bij Grotestraat 4 Rossum.
- 20240909 VO-200 Gevelbeelden, Bijlage bij Grotestraat 4 Rossum.
- 20240909 VO-000 Situatie, Bijlage bij Grotestraat 4 Rossum.

Uitgangssituatie

Het voornemen is om een deel van het perceel Grotestraat 4 te herontwikkeling voor woningbouw. Aan de Grotestraat 4 in Rossum bevindt zich café partycentrum Hutten. Vanwege langdurige leegstand van de feestzaal, is het voornemen om deze te slopen. Het café blijft wel bestaan in kleinere vorm. Het plan voorziet in de realisatie van 14 grondgebonden woningen. Uitgangspunt is dat er geen sprake is van kwetsbare groepen, waardoor wij de toekomstige aanwezigen als 'zelfredzaam' beoordelen.

Op ca. 150 meter ten noorden van de ontwikkellocatie bevindt zich een LPG tankstation. Deze heeft in de huidige wet- en regelgeving een brand- en explosieaandachtsgebied. Hiermee dient in de plannen rekening te worden gehouden.

Mogelijkheden om op te treden in de fysieke leefomgeving

Voor de bestrijding van incidenten in het plangebied, en bij de risicobron is het belangrijk dat er naast een snelle inzet van hulpdiensten voldoende bluswater beschikbaar is om incidenten te bestrijden.

Opkomsttijd brandweer

Door Brandweer Twente is een berekening van de opkomsttijd opgesteld. De berekening betreft de theoretische opkomsttijd en kan in praktijk verschillen met de daadwerkelijke opkomsttijd. Redenen voor een vertraging kunnen bijvoorbeeld wegwerkzaamheden of bovenwinds aanrijden zijn.

Op basis van het de landelijk uniforme systematiek voor dekkingsplannen (versie 3.0) constateren wij dat door de realisatie van woningen het plangebied in 'categorie 2' valt. Hiervoor geldt een referentietijd van 10 minuten (bandbreedte 7-13 minuten).

Een globale berekening, toont aan dat de brandweer rond de 10 minuten ter plaatse kan zijn. Dit is nagenoeg gelijk aan de referentietijd waardoor aanvullende maatregelen niet noodzakelijk zijn. Wel merken wij op dat toekomstige maatregelen in de wegenstructuur (zoals bijvoorbeeld drempels) een nadelig effect kunnen hebben op onze (wettelijke) opkomsttijden.

Bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen

Het plangebied dient te voldoen aan de "Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019" van Brandweer Nederland, zodat de diverse objecten binnen het plangebied in geval van reguliere brandweezorg incidenten bereikbaar en te bestrijden zijn.

Op basis van voorliggend plan adviseren wij u rekening te houden met o.a.

- Tweezijdige bereikbaarheid.
- Het wegprofiel dat voldoet aan de daarvoor geldende eisen.
- Een primaire bluswatervoorziening van minimaal 30 m³/per uur.

Op basis van het huidige ontwerp constateren wij een doodlopend eind in de wegenstructuur die, vanwege de lengte, niet voldoet aan de handreiking. Wij adviseren u voor vaststelling van het definitieve plan, aanpassingen door te voeren zodat wordt voldaan aan de handreiking.

Bluswatervoorziening risicobron

Wij constateren dat er nabij de risicobron geen bluswatervoorzieningen aanwezig zijn om eventuele incidenten bij het LPG-tankstation effectief te kunnen bestrijden. Wij adviseren u derhalve om -in een separaat traject- de bluswatervoorziening te optimaliseren.

Risicovolle activiteiten met aandachtsgebieden

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied zijn er regels en voorschriften wanneer er sprake is van activiteiten met gevaarlijke stoffen. Zo zijn er in de regelgeving verschillende afstanden en gebieden benoemd. Wij kijken in ons advies naar de ontwikkelingen binnen de van toepassing zijnde aandachtsgebieden. Dit zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dat betekent dat zich, bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen en ook buiten kunnen voordoen. Onderscheid wordt gemaakt in warmtestraling bij brand, overdruk bij een explosie en de concentratie giftige stoffen in de lucht bij een gifwolk. Op basis hiervan zijn er drie typen aandachtsgebieden:

- brandaandachtsgebied;
- explosieaandachtsgebied;
- gifwolkaandachtsgebied.

De begrenzing van de aandachtsgebieden ligt daar waar mensen binnenshuis in een standaard gebouw beschermd zijn tegen de gevaren van brand, explosie en gifwolk. Daarnaast lopen mensen buiten extra gevaar. Om inzichtelijk te maken in welk gebied zich bij een incident met gevaarlijke stoffen nog levensbedreigende gevolgen voor mensen op buitenlocaties kunnen voordoen is landelijk het begrip 'aandachtsgebieden' geïntroduceerd.

Risicovolle activiteiten nabij plangebied

Voor het initiatief geldt dat het plan binnen het explosieaandachtsgebied is gelegen van het LPG tankstation, AVIA ~~Xpress, Oldenzaalsestraat 2~~ te Rossum.

Scenario LPG tankstation

Brandstofproducten worden aangevoerd, opgeslagen en gedistribueerd. Laden en lossen is onderdeel van de milieubelastende activiteit; het vervoer buiten het terrein niet.

Een BLEVE (~~Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion~~) is een explosieve verbranding van tot vloeistof verdicht gas dat vrij komt doordat het insluitsysteem faalt (door verhitting van buitenaf; brand). Een BLEVE kan niet instantaan optreden. De inhoud van het insluitsysteem moet eerst opgewarmd worden voordat de interne druk toeneemt en het materiaal van het insluitsysteem verzwakt. De tijd die hiervoor nodig is, is afhankelijk van de hitte (en nabijheid) van de brand, de grootte (en vullingsgraad) van het insluitsysteem en het materiaal waarvan het insluitsysteem is gemaakt.

De effecten van een warme BLEVE zijn hittestraling, overdruk en scherfwerking. Deze effecten kunnen slachtoffers, schade en brand in de omgeving veroorzaken. Het slachtofferbeeld wordt voornamelijk bepaald door de hittestraling en niet door de overdruk. Gebouwen kunnen bescherming bieden tegen de hittestraling, maar moeten dan wel bestand zijn tegen de overdruk. Wanneer een tank met vloeibaar gemaakt gas wordt aangestraald dan is er mogelijk nog tijd om het bedreigde gebied te verlaten. Bij een directe explosie (koude BLEVE) is dit dus niet het geval.

Nast een warme BLEVE kennen we ook de koude BLEVE. Feitelijk is deze naam onjuist omdat de inhoud van het insluitsysteem niet vrijkomt door verhitting, maar door impact. Dit scenario is instantaan en daardoor niet ~~bestrijdbaar~~. Het wordt niet als scenario uitgewerkt.

Overige risico's

Wij vragen specifieke aandacht voor ontwikkelingen rondom de energietransitie. Deze kan leiden tot nieuwe risicovolle activiteiten met mogelijk (langdurige) effecten op de omgeving. Deze, soms ook nog onbekende, activiteiten zijn nog niet verankerd in de wetgeving en krijgen zeer waarschijnlijk volgend jaar ook een brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebied. Wij adviseren u om deze activiteiten in het bestemmingsplan uit te sluiten en dit indien wenselijk middels een vergunnings- en/of omgevingsplanprocedure toe te staan. Hierdoor houdt u als gemeente meer grip op de veiligheidsrisico's die dit met zich mee kan brengen en kan er een afgewogen besluit genomen worden of de ontwikkeling wenselijk is.

Maatregelen

Een aandachtsgebied is een gebied waar mensen binnen onvoldoende beschermd zijn tegen de effecten van gevaarlijke stoffen wanneer die in de omgeving vrijkomen. Door maatregelen te nemen, kunnen de effecten van hitte, overdruk of een hoge concentratie van een giftige stoffen in de lucht beperkt of voorkomen worden.

Het aantal personen (populatie-dichtheid) en de mate van zelfredzaamheid, de afstand tot de risicobron en de tijdsduur dat deze rondom de risicobron verblijven bepaalt mede het aantal slachtoffers dat als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen kan vallen. Daarnaast heeft de functie van een object invloed. Kwetsbare groepen zijn groepen mensen die door omstandigheden minder mogelijkheden hebben om zichzelf in veiligheid te brengen en daardoor een grotere kans hebben dat ze slachtoffer worden.

Het gaat in onderhavig geval om een bestaande risicobron. Hierdoor is het treffen van bronmaatregelen beperkt. Meest effectief is het ~~uitfasen~~ van LPG als brandstof.

Vanwege de ligging binnen het explosie-aandachtsgebied kunt u als bevoegd gezag een voorschriftgebied aanwijzen. Hierdoor kunnen aanvullende bouwvoorschriften worden opgelegd aan de woningen. In een explosievoorschriftgebied gelegen beglazing is dan zodanig dat bij een explosie letsel door scherfwerking wordt voorkomen. Het is raadzaam om voor uw gemeente randvoorwaarden van ruimtelijke ontwikkelingen binnen aandachtsgebieden en het al dan niet aanwijzen van voorschriftgebieden voor uw gemeente vast te leggen. Wij kunnen u hierop desgewenst nader adviseren.

In het huidige ontwerp wordt een deel van de woningen afgeschermd door de aanwezige loods, dit kan een positief effect hebben op het slachtofferbeeld. Desalniettemin dient in geval van een explosie rekening te worden gehouden met (dodelijke) slachtoffers.

Wij constateren dat er nabij de risicobron geen bluswatervoorzieningen aanwezig zijn om eventuele incidenten bij het LPG-tankstation effectief te kunnen bestrijden. Wij adviseren u derhalve om -in een separaat traject- de bluswatervoorziening te optimaliseren.

Risicocommunicatie

Als mensen zich bewust zijn van mogelijke risico's en weten wat zij moeten doen bij een incident, draagt dit bij aan de veiligheid. Risicocommunicatie is er om mensen bewust te maken van de mogelijkheid om zichzelf en hun naasten in veiligheid te brengen. Risicocommunicatie kan plaats vinden op veel manieren (bijvoorbeeld bijeenkomsten, geschreven informatie, risicokaarten).

De planlocatie valt binnen de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem. De sirene is een hulpmiddel van de overheid om mensen te kunnen waarschuwen voor acute gevaren. De verwachting is dat dit systeem in de toekomst gaat verdwijnen of in risicovolle gebieden wordt geplaatst.

Wij adviseren u, naast de handelingsperspectieven die gelden voor het sirenenetwerk, om de bewoners te informeren over de risico's in de omgeving en het mogelijke handelingsperspectief.

vervolgblad 5

Restrisico

Het treffen van maatregelen kan de kans op incidenten bij het LPG-tankstation verkleinen en de effecten beperken. Het is aan de gemeente om, in deze eindfase van het proces, nog na te gaan of er maatregelen getroffen kunnen worden die de veiligheid kunnen verbeteren. Ondanks het treffen van maatregelen moet er rekening mee worden gehouden dat incidenten met (dodelijke) slachtoffers niet worden uitgesloten.